

Ο ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Ο κ. Βασίλειος Χαρόπουλος που γεννήθηκε, ζει και εργάζεται στην Αθήνα, υπηρετεί το υψηλό λειτούργημα της Αγιογραφίας, διδάσκει ως καθηγητής της Βυζαντινής Εικονογραφίας σε σχολές Μαθητείας και δημιουργεί τόσο φορητές εικόνες για τέμπλα, προσκυνητάρια και εικονοστάσια, όσο και τοιχογραφίες για ενοριακούς ναούς και (Καθολικά) Μοναστηριών μέσα κι έξω από την Ελλάδα. Παράλληλα έχει πραγματοποιήσει διάφορες εκθέσεις βυζαντινής αγιογραφίας όπου μας δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά το έργο του, να συζητήσουμε ατέλειωτες ώρες μαζί του γύρω από την τέχνη και την τεχνική των εικονογραφιών του, και να διαπιστώσουμε τα όνειρα, τους οραματισμούς και τις εικαστικές του ανησυχίες.

Προσεκτικότερη μάλιστα μελέτη του έργου του βεβαιώνει ότι πέτυχε να κινείται στα εικονογραφικά ρεύματα όλων των εποχών και των περιστάσεων και κυρίως εκείνων που αναφέρονται στη Κρητική και Μακεδονική Σχολή Αγιογραφίας, χωρίς να παραλείπει την άριστη γνώση κι εφαρμογή του στυλβωτού του ανάγλυφου, του χαρακτού και του έξεργου χρυσού (Τσουκάνικο, Σιναϊτικό κ.α), στις εικονογραφικές του συνθέσεις, ώστε μαζί με τις πετυχημένες χρυσοκοντηλιές που χρησιμοποιεί με την παραδοσιακή τεχνική, να καθιστούν τα έργα του υψηλής στάθμης τόσο από πλευράς τέχνης όσο κι από πλευράς τεχνικής. Κι επειδή τα έργα του διέπονται από ένα έντονο ψυχισμό κι έναν ισχυρό μυστικισμό, είναι απόλυτα κατανοητά από τους ορθοδόξους πιστούς κάθε πνευματικού επιπέδου, είναι πρωτότυπα, διατηρούν τα κύρια χαρακτηριστικά της Βυζαντινής Εικονογραφίας και έχουν πλούσιο περιεχόμενο.

Ειδικότερα ο κ. Χαρόπουλος με το πλούσιο έργο του, προσπαθεί να αποδώσει το βαθύτερο νόημα και την πνευματική ουσία της εικονογραφικής σύνθεσης και όχι τα εξωτερικά γνωρίσματα του θέματος. Δεν ακολουθεί, ούτε μιμείται τη φύση, αλλά πρωτοτυπεί και την ερμηνεύει υποβιβάζοντας την ύλη, ώστε, να επικρατήσουν οι άυλες δυνάμεις οι οποίες με την τεχνική του μετουσιώνονται σε πνευματικό έργο με ξέχωρη δομή που μεταστρέφει και συγκινεί το πλήρωμα της Ορθοδοξίας. Η ισορροπία δηλ. Οι αναλογίες, οι ιδιότητες, οι εκδηλώσεις και αυτοί ακόμα οι φυσικοί νόμοι που διέπουν τον υλικό κόσμο, ανατρέπονται από τον αγιογράφο έντεχνα για να καταξιωθεί το άυλο και να γίνουν **ο ρ α τ ά** τα αόρατα.

Οι ουράνιες δυνάμεις κατεβαίνουν στη γη, ενανθρωπίζονται και συναναστρέφονται με τους θνητούς, ενώ διατηρούν ακέραια την πνοή της αγιότητάς τους. Παράλληλα οι θνητοί εξαγιαζονται ανεβαίνοντας στον παραδεισιακό χώρο της Βασιλείας του Θεού. Και ακόμη τα φυσιοκρατικά στοιχεία στα έργα του κ. Χαρόπουλου έχουν τυπική συμμετοχή και αποτελούν συμπλήρωμα στην όλη απεικόνιση χωρίς να διεκδικούν την πραγματική τους θέση. Απεναντίας δημιουργώντας εξωγήινη ατμόσφαιρα αποβλέπει να καταστήσει προσιτά τα θεία και ουράνια, να εξυψώσει τα επίγεια στον άυλο κόσμο της βασιλείας του Θεού και να διατυπώσει όσα είναι ανέκφραστα με τον ανθρώπινο λόγο. Πετυχαίνει δηλαδή να δονήσει τον ψυχικό κόσμο των ορθοδόξων πιστών όχι μόνο με το άψογο σχέδιο, τους επιτυχημένους χρωματισμούς και τις κλασσικές αναλογίες στα σώματα και τα πρόσωπα, αλλά κυρίως με την έκφραση του πνευματικού περιεχομένου και των ψυχικών καταστάσεων κάθε εικονιζομένου προσώπου. Άλλοτε πάλι, οι εκφράσεις των ιερών προσώπων, οι στάσεις και οι κινήσεις τους, ή είναι πιο συγκροτημένες με περιορισμένα τα σαρκώματα, με ηρεμία, εσωτερική συγκίνηση, δωρική απλότητα και με περισσότερα σκούρα χρώματα, οπότε εκφράζουν την Κρητική Σχολή αγιογραφίας και άλλοτε πάλι άλλα έργα του χαρακτηρίζονται για τη δραματική τους ένταση, για τον πλούσιο προπλασμό, για την ισχυρή φωτεινότητα, την ευκινισία και το ρεαλισμό, οπότε εκφράζουν τη λεγόμενη Μακεδονική Σχολή αγιογραφίας.

Είναι δε πραγματικά εκπληκτικό το πώς κατόρθωσε ο κ. Χαρόπουλος σε αρκετά έργα του να επεξεργαστεί με τέτοιο τρόπο το βάθος των θεμάτων και τα χρυσά φωτοστέφανα των αγίων ώστε με τη δόξα που χάραξε πάνω στο χρυσό με συνεχόμενες ή επάλληλες γραμμώσεις (Σιναϊτικό) το λιγιστό φως που πέφτει πάνω στην εικόνα προερχόμενο από το παράθυρο, τα κεριά ή το φως των καντηλιών, να **α ν τ ι φ ε γ γ ι ζ ε ι** και **ν' α ν τ α ν α κ λ ά**, πολλαπλασιαζόμενο με μαθηματική ακρίβεια, ώστε τα έργα αυτής της κατηγορίας να είναι παμφώτεινα κάθε στιγμή και κάθε ώρα. Έτσι έχουν τη δύναμη να ζωοδοτούν, να εξαυλώνουν, να εξυψώνουν και να καθαγιάζουν κάθε θεατή. Βλέποντάς τα δηλ. Κάθε θεατής δημιουργείται μέσα του μια δύναμη γοητείας, ενώνοντάς τον άμεσα με το θεώμενο δημιούργημα του καλλιτέχνη αγιογράφου Χαρόπουλου. Έτσι δημιουργείται μέσα του το υψηλό και το ωραίο από μια έντονη τάση συναισθημάτων που ζητούν επίμονα να βρουν μια λύση. Και η λύση αυτή βγαίνει μέσα από ισχυρά συναισθήματα με πνευματικές προεκτάσεις κατά τη μελέτη των επιμέρους έργων του αγιογράφου δημιουργού. Και τούτο επειδή τα έργα του έχουν ουσιαστικό πνευματικό περιεχόμενο αφού δημιουργήθηκαν από μια ισχυρή ενδόμυχη έξαρση, η οποία πηγάζει από παλμούς του ισχυρού και έντονου θρησκευτικού του συναισθήματος κατά την ώρα της δημιουργίας, συνεχίζοντας συγχρόνως τη βαθύτερη καλλιτεχνική του συγκίνηση.

Τελειώνοντας θα σημείωνα επιγραμματικά ότι τα έργα του Αγιογράφου κ. Βασίλη Χαρόπουλου διακρίνονται για την ισχυρή τους αφηγηματικότητα, τη μεγάλη εκφραστική δύναμη, τη μεγάλη καλλιτεχνική έμπνευση, το μυστικό βάθος και την ισχυρή θεματολογική φαντασία, στοιχεία που σηματοδοτούν τη βαθιά του γνώση σε θέματα ιστορίας της τέχνης και τη σωστή χρησιμοποίηση των βασικών γνωρισμάτων της Βυζαντινής τέχνης και τεχνικής. Παράλληλα τα ίδια έργα φανερώνουν δίψα για έκφραση, δίψα για εξιστόρηση ορθοδόξων χριστιανικών θεμάτων και επιθυμία για αναπτέρωση του ηθικού των πιστών της Ορθόδοξης Ανατολής.

Υπουργείο Πολιτισμού

26.10.2000

Θεοχάρης Μιχ. Προβατάκης

Διευθυντής Υπουργείου Πολιτισμού

Άρχων Καστρίνσιος της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας